

Konferencja i Forum Młodych Badaczy Miast / Komisji Historii
Miast / Komitetu Nauk Historycznych / Polskiej Akademii Nauk

Parafia w mieście i miasto w parafii

Lublin, 27-29 maja 2025

Forum Młodych Badaczy Miast

Wtorek 27 maja, aula 0.08

Interdyscyplinarne Centrum Badań Naukowych KUL,
ul. Konstantynów 1j, 20-708 Lublin

12:00 Przywitanie gości, słowo wstępne: Urszula Sowina,
Przewodnicząca Sekcji / Komisji Historii Miast KNH PAN

PANEL I. Prowadzenie: Artur Karpacz

12:15 - 12:30 Michał Hankus (UŚ), *Konflikt proboszcza z parafianami w Korczewie (w ziemi sieradzkiej) pod koniec XIV wieku*

12:30 - 12:45 Mateusz Wasiluk (KUL), *Parafie z wieloosobową obsadą plebańską w miastach średniowiecznej diecezji krakowskiej jako przykład zjawiska kościołów „wieloplebańskich”*

13:00 - 14:30 przerwa obiadowa

PANEL II. Prowadzenie: Monika Szamik

14:30 - 14.45 Maja Gąsowska (IH PAN), *O pewnych osobliwościach ustrojowych średniowiecznego miasta Reval (obecnie Tallin)*

14.45 - 15.00 Arkadiusz Borek (IH PAN), *Parafie miejskie archidiakonatu kaliskiego w pierwszej połowie XVI wieku*

15:15 - 15:45 przerwa kawowa

PANEL III. Prowadzenie: Maja Gąssowska

15:45 - 16:00 Karol Krajewski (KUL), *Między plebanem a młynarzem. Parafia św. Krzyża w Krakowie wobec chłopów z Krowodrzy i Prądnika*

16:00 - 16:15 Artur Karpacz (UKEN), *Trudna kohabitacja. Konflikty interpersonalne przy kolegiacie olkuskiej na kartach akt kongregacji dekanatu Nowa Góra*

16:30 - 17:00 przerwa kawowa

PANEL IV. Prowadzenie: Karol Krajewski

17:00 - 17:15 Monika Szamik (KUL), *„Zostałem przyjęty do bractwa (...) ze względu na jego wielkie przywileje”. Społeczność bractw religijnych przy kolegiacie zamojskiej w XVII w.*

17:15 - 17:30 Valiantsina Zakharych, *Parafie dominikańskie w XVII i XVIII w. w Wielkim Księstwie Litewskim: organizacja struktur*

17:30 - 18:00 podsumowanie i zamknięcie obrad

Konferencja

Środa 28 maja, aula 0.08

Interdyscyplinarne Centrum Badań Naukowych KUL,
ul. Konstantynów 1j, 20-708 Lublin

9:00 - 9:15

Powitanie w imieniu Gospodarza – Katolickiego
Uniwersytetu im. Jana Pawła II:

prof. Tomasz Nowicki, Dyrektor Instytutu Historii KUL

Otwarcie obrad: Urszula Sowina, Przewodnicząca Sekcji /
Komisji Historii Miast KNH PAN

I. Tożsamość wspólnoty

Prowadzenie: Jacek Chachaj

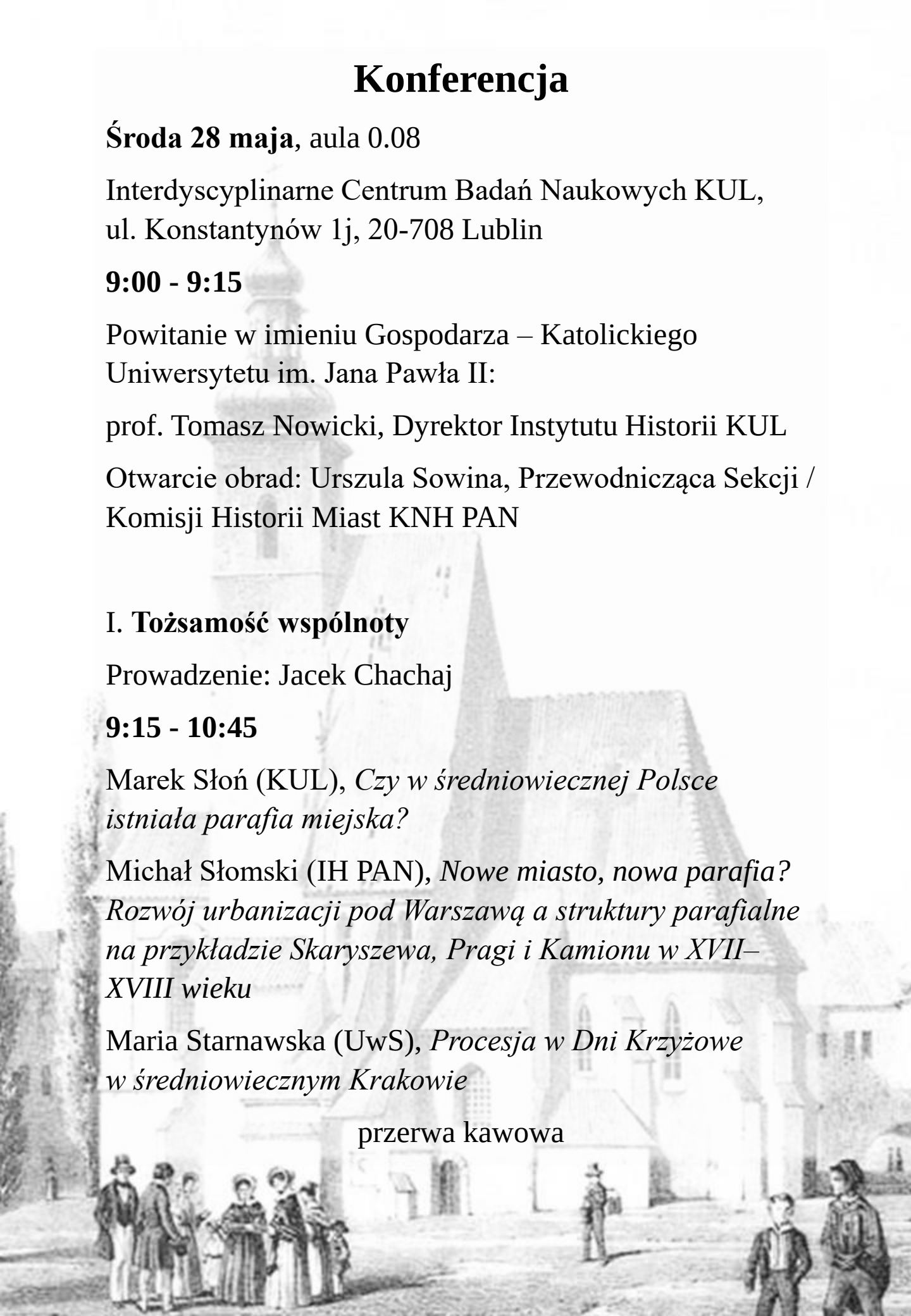
9:15 - 10:45

Marek Słoń (KUL), *Czy w średniowiecznej Polsce
istniała parafia miejska?*

Michał Słomski (IH PAN), *Nowe miasto, nowa parafia?
Rozwój urbanizacji pod Warszawą a struktury parafialne
na przykładzie Skaryszewa, Pragi i Kamionu w XVII–
XVIII wieku*

Maria Starnawska (UwS), *Procesja w Dni Krzyżowe
w średniowiecznym Krakowie*

przerwa kawowa

II. Społeczność wokół fary

Prowadzenie: Halina Manikowska

11:15 - 12:45

Marcin Sumowski (UMK), *Między radą a plebanem. Witrycy miejskich kościołów parafialnych w Prusach późnego średniowiecza*

Konrad Kołodziejczyk (IH PAN), *Służba kościelna w parafiach miejskich w diecezji krakowskiej w drugiej połowie XVIII wieku*

Zofia Wilk-Woś (Merito), *W cieniu kolegiaty i zamku arcybiskupiego – o funkcjonowaniu parafii w Uniejowie w późnym średniowieczu*

przerwa obiadowa

III. Uposażenie i dochody parafii

Prowadzenie: Rafał Eysymontt

14:30 - 16:00

Ewa Wólkiewicz (IAiE PAN), *Kolekty i opłaty za sakramenty w parafii św. Jakuba w Nysie w początku XVI w.*

Dorota Żurek (UKEN), *Rola świeckich w zarządzaniu majątkiem parafii. Fabrica ecclesiae w teorii i w praktyce*

Piotr Kołodziejczak (IH PAN), *Własność kościelna i szwedzkie prawo miejskie. Przykład późnośredniowiecznego Sztokholmu*

przerwa kawowa

IV. Struktury parafialne miasta wielowyznaniowego

Prowadzenie: Waldemar Kowalski

16:30 - 18:00

Sławomir Kościelak (UG), *Parafia bez wezwania, świątyni i granic. Awaryjny model katolickiego duszpasterstwa w protestanckim Gdańsku w XVI-XIX wieku*

Joanna Napierała (KUL), *Zmiany wyznaniowe wybranych parafii na terenie województwa poznańskiego w dobie reformacji*

Natalia Biłous (IH Ukrainy, NAN Ukrainy), *Kościół pw. Św. Trójcy w Ołyce i społeczność miejska wokół kolegiaty w XVII wieku*

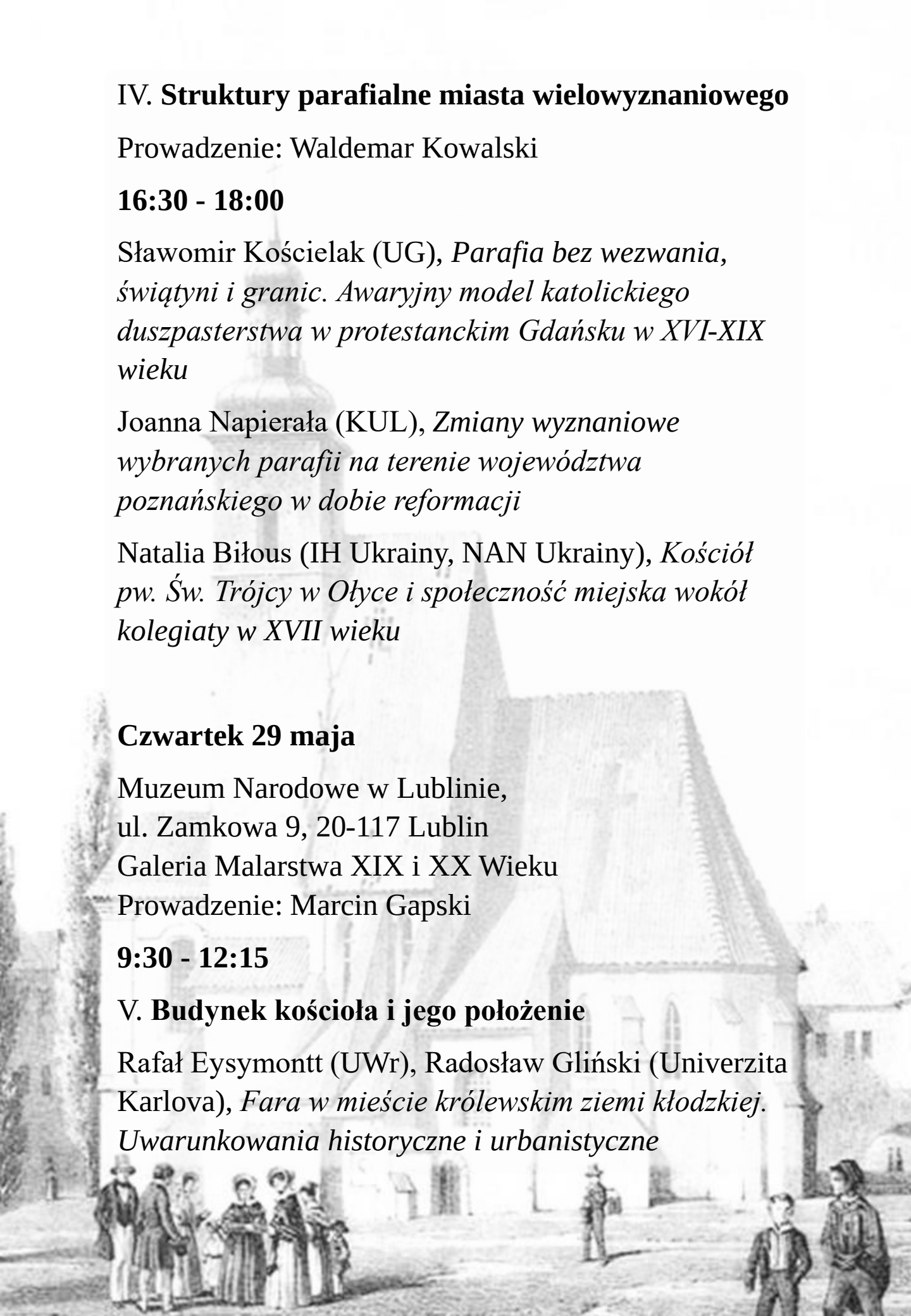
Czwartek 29 maja

Muzeum Narodowe w Lublinie,
ul. Zamkowa 9, 20-117 Lublin
Galeria Malarstwa XIX i XX Wieku
Prowadzenie: Marcin Gapski

9:30 - 12:15

V. Budynek kościoła i jego położenie

Rafał Eysymontt (UWr), Radosław Gliński (Univerzita Karlova), *Fara w mieście królewskim ziemi kłodzkiej. Uwarunkowania historyczne i urbanistyczne*

Jakub Adamski (UW), *Architektoniczne dzieje fary św. Mikołaja w Brzegu (około 1350/1370–1417) a prawno-organizacyjne aspekty prowadzenia budowy kościołów parafialnych w późnośredniowiecznych miastach Europy Środkowej*

przerwa kawowa

Monika i Juliusz Jakubek-Raczkowscy (UMK), *Praxis pietatis w kościele parafialnym Starego Miasta Torunia w średniowieczu i świadectwa jej trwania w okresie nowożytnym*

Piotr Pajor (UPJP II), *Fara jako wyraz tożsamości miasta. O kościele Mariackim i władzach Krakowa w późnym średniowieczu*

12:15 – 13:00

Dyskusja: podsumowanie obrad

Prowadzenie: Ewa Wólkiewicz

przerwa obiadowa

Symposium „Kościoły lubelskie”

Komitet Naukowy:

Marek Słoń, Jacek Chachaj, Marcin Gapski

Sekretarz: Artur Karpacz

Organizatorzy konferencji:

Komisja / Sekcja Historii Miast KNH PAN

Muzeum Ziemi Wschodnich Dawnej Rzeczypospolitej,
oddział Muzeum Narodowego w Lublinie

Katolicki Uniwersytet Lubelski
im. Jana Pawła II

Towarzystwo Naukowe KUL

**PATRONAT
HONOROWY**

PREZYDENT MIASTA LUBLIN
KRZYSZTOF ŻUK

PATRONAT MEDIALNY:

FORUM
AKADEMICKIE

Tło: dawna lubelska fara św. Michała Archanioła, Adam Lerue;
Muzeum Narodowe w Lublinie

https://wiki.kul.pl/lhdb/Parafia_w_miescie

